„ASOCIAȚIUNII" CENTRALA SIBIIU

Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 337 Sâmbătă 10 Decembrie 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

12 Pagini P I I I I

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN TARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ASANĂRI

După o luptă pe cât de lungă pe atât de dârză, corpul ingineresc a obținut satisfacțiunea îndreptățită de a fi apărat de aceia cari îi făceau o concurență neleală fără să posede unul din titlurile acordate numai după studii din cele mai grele.

Pe viitor, profesioniștii cu o pregătire mai redusă în această materie vor fi îndrumați spre ocupațiunile echivalente adevăratelor aptitudini.

In ultimii ani, corpul avocaților a exercitat de asemenea o vastă și hotărîtă acțiune de înlăturare a celor pătrunși în barouri fără să posede fie cetățenia română, fie licența sau doctoratul în drept dela universitățile din România, fie echivalența legală a diplomelor de la cele străine, fie moralitatea indispensabilă oricăror profesioniști, și cu atât mai mult colaboratorilor la marea operă de justiție.

Corpul medical, suferind de o inflațiune de străini de proporții egalate numai de aceia cari au acaparat numeroase ramuri industriale și comerciale, a avut prilejul să constate că un număr uimitor de străini exercitau această profesiune de o răspundere deosebită pe temeiul unor certificate liberate fără ca studiile corespunzătoare să fi fost făcute, certificate primite ca valabile prin mijloace frauduloase aflate încă în cercetarea parchetului și a unei comisiuni speciale.

Dacă această acțiune de cernere prin sita legalității și moralității s'ar extinde și s'ar aprofunda în toate direcțiunile, configurațiunea profesiunilor libere și a breslelor în înțelesul cel mai larg, s'ar schimba radical, căci s'ar descoperi anomalii, fraude, uzurpări de titluri și de locuri într'o măsură ale cărei proporții se desprind de experiența de până acum.

Această asanare, desfășurându-se paralel cu acele silințe care ar trebui să fie intensificate în restabilirea predominării elementului românesc în toate aspectele economiei naționale, ar putea să dea în mod progresiv rezultatele pe care de mult le preconizăm și cu mulțumire le subliniem de câte ori se produc.

Declarația franco-germană

Declarația bilaterală franco-germană din 6 Decembrie are o importanță deosebită. Pentru prima oară, într'adevăr, în istoria neînțelegerilor seculare între cele două țări, deoparte și de alta a Rinului, ele se declară de acord spre a recunoaște intangibilitatea frontierei lor comune.

Declarațiunea semnată de d-nii Ribbentrop și Bonnet, care intră în vigoare chiar din momentul semnăturii ei, se deosebește de instrumentele diplomatice clasice. Ea nu este un tratat sau un pact după modelul cunoscut. Ea nu prevede nici un fel de garanție sau de sancțiune pentru neîndeplinirea vre-unei obligațiuni. Este o simplă constatare solemnă și publică a intangibilității statului teritorial actual pe Rin, în scopul de a aduce, în raporturile celor două țări, un element de destindere, care să înlesnească în viitor o colaborare pașnică, în toate domeniile, a Franței și Germaniei.

Declarația franco-germană se abține de la orice mențiune privitoare la interesele franceze și germane în alte părți ale lumii. In schimb guvernele celor două țări semnatare constată că nu rămâne între ele în suspensie nici-o chestiune de ordin teritorial și recunosc ca definitivă frontiera lor actuală. In repetate rânduri cancelarul Hitler a dat astfel de asigurări. Pentru prima oară ele sunt însă consemnate într'un act bilateral semnat de Franța și Germania.

Pentru a înlesni în viitor o colaborare între ele, ambele guverne se declară hotărâte să rămână în contact spre a examina problemele lor de interes comun și mai mult decât atât să se consulte mutual în cazul când evoluția ulterioară a acestor chestiuni ar risca să ducă la complicații internaționale. Această făgăduială reciprocă de consultare este făcută sub rezerva raporturilor lor speciale cu terțele Puteri. O asemenea condiție slăbește mult valoarea acestei clauze consultative. Ea era însă naturală: axa Roma-Berlin rămâne temelia de căpetenie a politicii externe germane, după cum prietenia cu Marea Britanie rămâne baza principală o politicii externe franceze.

Acest lucru a fost dela început înțeles între semnatari: diplomația romană a fost ținută în curent prietenește de Berlin despre mersul negocierilor cu Franța, după cum d. Neville Chamberlain și Lord Halifax, cu prilejul vizitei lor recente la Paris, au fost consultați și și-au dat consimțământul la semnarea unei declarații comune franco-germane.

Simpla cetire a declarației de la Paris ne arată că importanța ei morală, depășește cu mult valoarea ei politică și mai ales juridică.

Mărginindu-se exclusiv la frontiera continentală franco-germană, textul semnat la Paris dovedește implicit că intenția semnatarilor a fost numai de a constitui o primă bază pentru o viitoare colaborare franco-germană, dacă divergențele, în alte sectoare ale vieții internaționale, o vor dovedi posibilă. In această privință rezerva categorică făcută de părți asupra raporturilor lor cu terții arată că nici-o altă schimbare nu intervine în politica lor externă actuală. In orice moment prin urmare, încordarea franco-italiană, neînțelegerile anglo-germane, revendicările coloniale ale Reichului, luptele de influență politică în orientul apropiat sau în Extremul Orient vor putea turbura economia fragilă a înțelegerii dela Paris.

Din punct de vedere al evoluției internaționale, declarația de la Paris este însă într'adevăr de o însemnătate istorică. Ea constitue ultimul termen al unei evoluții diplomatice de două zeci de ani și începutul unei ere noui de raporturi internaționale întemeiate numai pe politica echi-

(Continuare in pag. 2-a)

FRUMOSUL NOSTRU PORT NAȚIONAL

Un grup de țărance din Budușu-Năsăud, în frumosul lor port național

Se pune din nou chestiunea unei conferințe în patru

Serviciul special al „Universului"

Paris, 7 (Radio-Central). - Azi d. a. a circulat la Paris știrea în legătură cu posibilitatea ținerii unei noui conferințe a celor patru mari puteri.

Acest lucru ar urma să fie realizat prin participarea Franței și Germaniei la întrevederea din luna Ianuarie dintre d-nii Mussolini și Chamberlain.

Cercurile politice britanice și germane ar fi examinat în mod favorabil posibilitatea ținerii unei conferințe în patru, întrucât cu această ocazie s'ar putea reglementa diferite probleme europene pendinte.

AMBASADORUL WILSON SE VA INAPOIA LA BERLIN

SERVICIUL SPECIAL AL „UNIVERSULUI"

Washington, 7 (Radio-Central). — „United Press" anunță că ambasadorul american la Berlin, Wilson, se va înapoia peste două luni în capitala Germaniei.

Comuniști unguri arestați în teritoriile alipite

Budapesta, 7 (Rador). — Pe teritoriile realipite de curând la Ungaria, autoritățile ungurești au arestat 9 membri ai fostei armate roșii ungare a lui Bela Kun, acuzați că au omorît în 1919 doi jandarmi.

Ancheta va fi făcută chiar de postul de jandarmi din care făceau parte cele două victime.

O sondă distrusă de foc

Câmpina, 7 Decembrie

Aseară, la orele 19.30, a luat foc sonda nr. 9 a societății „Petrolul Românesc" din schela Mislea, jud. Prahova.

Au ars complet sonda și instalațiile mecanice, precum și două barăci de scânduri din apropiere.

Din fericire, victime omenești nu au fost.

Pagubele se evaluează la o jumătate milion lei.

Șeful postului de jandarmi din comuna Mislea a deschis o anchetă.

In pagina 8-a:

Declarațiile d-lui Malcom MacDonald, ministrul coloniilor, in Camera Comunelor

TREN PETROLIFER OPRIT IN DRUM DE DOI NECUNOSCUȚI

UN FRÂNAR IMPUȘCAT

Ploești, 7 Decembrie

In timp ce trenul petrolifer Nr. 9923 mergea, încărcat, dela Ploești la Constanța, în apropiere de comuna Ciorani, între Ploești și Urziceni, a fost înfrânat de doi necunoscuți, care se urcaseră în tren, în stația Gherghița.

Când frânarul Gh. Toader, din Adâncata, i-a somat să coboare, cei doi necunoscuți au tras asupra lui focuri de revolver și apoi au dispărut.

In stare disperată, frânarul, a fost transportat la spitalul din Urziceni.

Se fac cercetări, pentru descoperirea răufăcătorilor.

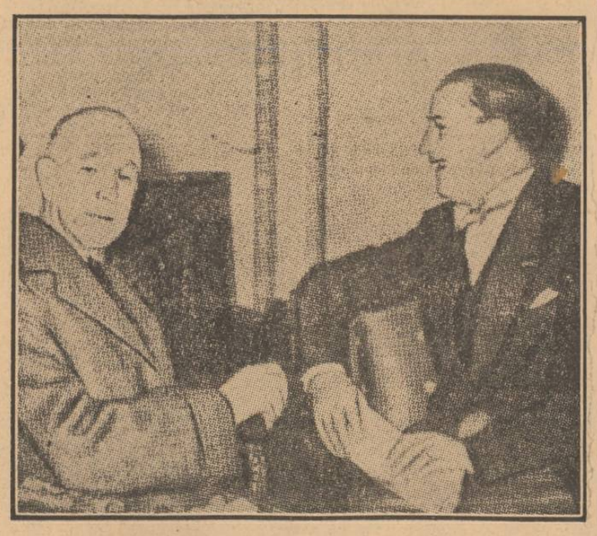

Contele Ciano (la dreapta) și Lordul Perth ambasadorul Angliei la Roma

Bresle și oameni

de AL. GREGORIAN

Regimul breslelor, în teorie și în practica cinstită, vine să corecteze sistemele vechi de organizare a națiunii, înlocuind jocul instabil al unor forțe disparate și întemeiate pe aparențe cu principiul ordonator al selecțiunii valorilor. Criteriul moral al muncii, devine astfel factor organizator de stat, căci statul breslelor, statul corporativ, nu e altceva decât națiunea organizată după acest criteriu. Breslele pe lângă funcția lor socială și economică primesc în modul acesta și atribuțiuni selective politice restabilind echilibrul rupt de supralicitațiile demagogice, cu regula separatorie a celui mai bun în profesiune, promovat la conducere. Prin aceste nervuri vii ale vieții naționale, prin bresle, valorile alese sunt împinse până în vârful statului, statornicind o ierarhie generală a competenței.

In statele corporatiste bresla este unitatea socială de bază și doctrinarii i-au acordat toată importanța rezervându-i în exclusivitate drepturile politice, corporația fiind în acelaș timp și colegiu electoral; ea e încadrată în mod organic în structura statală.

Noua organizație breslară dela noi este foarte apropiată de regimul portughez. (Amintim în treacăt că până și în expunerea de motive a legii care o institue, am identificat înrudiri cu gândirea d-lui Oliveira Salazar). Foarte bine. Este o experiență care trebue folosită și, în lipsa unei soluții proprii, aceasta este cea mai potrivită cu împrejurările sociale dela noi și cu sistemul constituțional românesc, care e o mijlocie între regimul liberal și cel autoritar. Sistemul în doctrina originară salazariană poartă numele de autodirijare.

In Portugalia rezultatele lui de până acum sunt foarte satisfăcătoare. In scurt timp haosul care rămăsese de pe urma cioocnirilor revoluționare și a guvernărilor nechibzuite din trecutul apropiat a fost lichidat și acolo unde fusese vraiște și dezastru s'au instalat ordinea și echilibrul. Viața politică s'a normalizat cea dintâi, căci nu mai erau interesele divergente care dictau, ci principiul ordonator al competinței, politicul fiind o prelungire directă a profesiunii. Odată cu organizarea convergentă a colegiilor profesionale, d. Salazar a obținut și disciplinarea forțelor politice, veghind ca într'adevăr cele mai capabile elemente profesionale

(Continuare in pag. 2-a)

O conferință internațională a grâului

New York, 7 (Rador). — In cercurile autorizate se dă ca probabilă convocarea unei conferințe internaționale a grâului la Londra, la 10 Ianuarie.

Conferința grâului va fi convocată în urma dorinței majorității statelor exportatoare de grâu de a se stabili un aranjament carecare.

Extinderea schimburilor comerciale franco-germane

Paris, 7 (Rador). — In cursul serii d. von Ribbentrop a avut o nouă întrevedere cu d. Bonnet, care a durat dela ora 18,30 până la ora 19.15.

Au fost examinate posibilitățile de extindere a schimburilor comerciale dintre cele două țări.

❖

Londra, 7 (Radio-Central). — *D. Pertinax, corespondentul din Paris al ziarului „Daily Telegraph" afirmă că d. von Ribbentrop ar fi cerut în cursul consfătuirii pe care a avut-o cu d. Bonnet ca guvernul francez să dispună îndepărtarea unor anumite inscripțiuni de pe monumen-*

D. BONNET

D. VON RIBBENTROP

tul eroilor francezi, incuviințarea pentru germani de a se stabili în Maroc și admiterea Germaniei să participe la statutul portului Tanger.

IN JURUL MEDITERANEI...

Polemica italo-franceză

de R. SEIȘANU

Polemica franco-italiană în jurul Tunisului și insulei Corsica, pune în discuție problemele Mediteranei.

Dacă, geograficește, Mediterana, cu suprafața sa de 3 milioane de km. p. (iar cu mările anexe, 4 milioane și jumătate km. p.), este o mare „interioară", căci ea se insinuează între trei continente — Europa, Africa și Asia; — din punctul de vedere politic și economic, ea este un mijloc de comunicație, de transport și de legătură, care interesează toate puterile principale maritime europene și toate națiunile din imensul ei bazin ce reprezintă un efectiv numeric de peste 200 milioane.

Legată de oceanul Atlantic, prin strâmtoarea Gibraltar; de marea Roșie, oceanele Indian și Pacific, prin canalul de Suez, Mediterana a ajuns în epoca modernă, să prezinte o importanță covârșitoare în domeniul comunicațiilor maritime și al traficului mondial.

Comerțul de export al produselor zonei mediteranee — cu mările anexe — fără Rusia meridională, trece, anual, de două miliarde de dolari; iar acum doi ani, s'a transportat, prin canalul de Suez, o cantitate de 35 milioane tone mărfuri.

Aceste cifre dovedesc dezvoltarea traficului maritim prin Mediterana, în urma deschiderei canalului de Suez și a comerțului de export al bazinului ei.

Și dacă domeniul mediteraneean propriu zis nu este încă bine echilibrat din punctul de vedere economic, din cauza climatului ei uniform, care determină și uniformitatea produselor naturale și industrializate, se poate face dintr'ânsul un centru de repartiție pentru traficul european și în parte pentru cel mondial, care va stabili echilibrul.

România ar putea să profite și ea de această situație, intensificând comerțul său de export în regiunea Mediteranei orientale și occidentale, prin asigurarea de debușeuri și prin organizarea unui curent de trafic în porturile acestei mări, în condițiile impuse de interesele sale economice și de posibilitățile sale de transport.

Din punctul de vedere politic, Mediterana se prezintă

(Continuare in pag. 2-a)

Instalarea d-lui prof. Petre Andrei, noul ministru al educației naționale

Reportajul în pag. 5-a

Justiția a făcut dreptate!

1750 de jugăre, pe care le deține pe ne drept contele Stubenberg din Oradea, trec în proprietatea statului

Oradea, 7 Decembrie

Am scris la timp cum contele Stubenberg a reușit să scape de sub expropriere 1750 jugăre. Aceasta după ce cele 1750 jugăre fuseseră expropriate și date la peste 300 familii. Motivând că terenul expropriat este mocirlos și că d-sa se obligă să-l dreneze și să-l facă apt culturii, comitetul agrar l-a luat din posesia celor peste 300 familii și l-a redat marelui latifundiar Stubenberg.

D. conte se obliga să facă lucrări în termen de zece ani. Nu le-a făcut nici după 12 ani. Atunci locuitorii din com. Săcueni și Cherchiu, au intentat acțiune în justiție. La primele două foruri, contele a câștigat. Era pe vremea politicianismului, când totul era posibil, chiar și o nedreptate ca aceasta.

Astăzi, însă, dreptatea a ieșit la iveală.

Curtea de apel din Oradea a judecat în complet de divergență, și la ora 1 jum. d. a., s'a rostit, — și s'a rostit așa cum cerea dreptatea.

Nu știm ce motiv atât de serios a avut comitetul agrar încât să asvârle de pe pământul ce li se dăduse, cele peste 300 familii, spre a fi mulțumit d. conte Stubenberg, care avea peste 8000 jugăre în proprietate și cum s'a nimerit ca tocmai terenul mocirlos să-i fie expropriat. Se cere deschiderea dosarului Stubenberg cu expropriere, pentru a se trage la răspundere cei cari l-au scutit de peste 6000 jugăre, căci paragraful legii este categoric și nu lasă proprietarului decât 500 jugăre.

Completul care a judecat azi la Curtea de apel, a fost format din d-nii Richard Filipescu, prim-președinte al Curții de apel; Alex. Atanasiu, Grăunțeanu, Ember și Schuzu.

Sentința rostită la ora 1 jum., astăzi, casează sentința tribunalului Bihor și respinge recursul contelui Stubenberg pentru motivul că nu a executat drenarea terenului rămas neexpropriat și scutit condiționat timp de zece ani, în baza articolelor respective din legea agrară. Astfel 1750 jugăre pe care le deținea contele Stubenberg trec în proprietatea statului român, care, cu siguranță, va face dreptate coloniștilor și țăranilor de pe frontieră.

S'a respins deasemenea acțiunea comunelor Secueni și Cherchiu, căci nu se poate proceda la o a doua expropriere. Statul însă poate împroprietări și coloniza după cum crede el de cuviință și aceste 1750 jugăre nu pot intra decât în proprietatea plugarilor de pe frontieră.

SCRISORI DIN LONDRA

Tensiunea dintre Roma și Paris*)

de AUGUR

Londra, 3 Decembrie

Politica Italiei față de Franța ar fi cu neputință de înțeles, dacă s'ar uita pe de o parte existența axei Berlin-Roma și de cealalta, problema colonială. Mărturisim că la Londra, observatorii cei mai calificați s'au pierdut câtva timp în combinații asupra motivelor violentei tensiuni provocată deodată și aproape fără motiv.

Fără îndoială, este în interesul Berlinului, angajat într'o conversație cu Parisul, să scape necesității de a primi anumite formule apte să consolideze prea mult poziția Franței. Acest argument trebue să fie firește, dintr'o sursă pe care Berlinul poate pretinde totdeauna că nu poate s'o controleze, oricât de mare ar fi în realitate, puterea sa asupra ei. Deci, spre a potoli manifestările amicale cu Parisul, în limitele strict necesare, trebue pusă Italia în joc. Avantajul vădit al d-lui von Ribbentrop, în momentul de față, e de a avea o Italie bătăioasă, gata la reclamații și schițând chiar amenințări.

Totuși, nu putem admite la Londra, oricât de mare are fi influența Berlinului asupra Romei, ca Italia să se poată avânta într'o campanie împotriva Franței, fără a avea motive mai serioase, decât o simplă dorință de a da ascultare d-lui von Ribbentrop. Există motive naționale mult mai reale decât acelea cari pot decurge din existența axei Berlin-Roma.

Văzute din Londra, aceste adevărate motive ale vâlvei provocate de politica italiană, de atacuri împotriva Franței, sunt două: Primul, este în politica internă a țării. Dacă e adevărat că acordurile dela Muenchen preconizează o stabilizare a Europei în liniile-i principale și pentru un timp destul de lung, națiunea în Italia se poate foarte ușor găsi într'o stare de suflet pe care suntem gata s'o calificăm ca Irridentă morală.

Al doilea motiv constă în existența unei adevărate probleme coloniale pe o scară mondială. Germanii pun chestiunea restituirii fostelor lor colonii, sau să li se concesioneze cel puțin un teritoriu echivalent. Este curios de constatat că în presă s'a strecurat știrea interesantă chiar dacă ea a fost desmințită, că Statele-Unite au exprimat do-

*) Articolul de față ne-a fost trimis înainte de semnarea declarației franco-germane.

(Continuare in pag. 2-a)

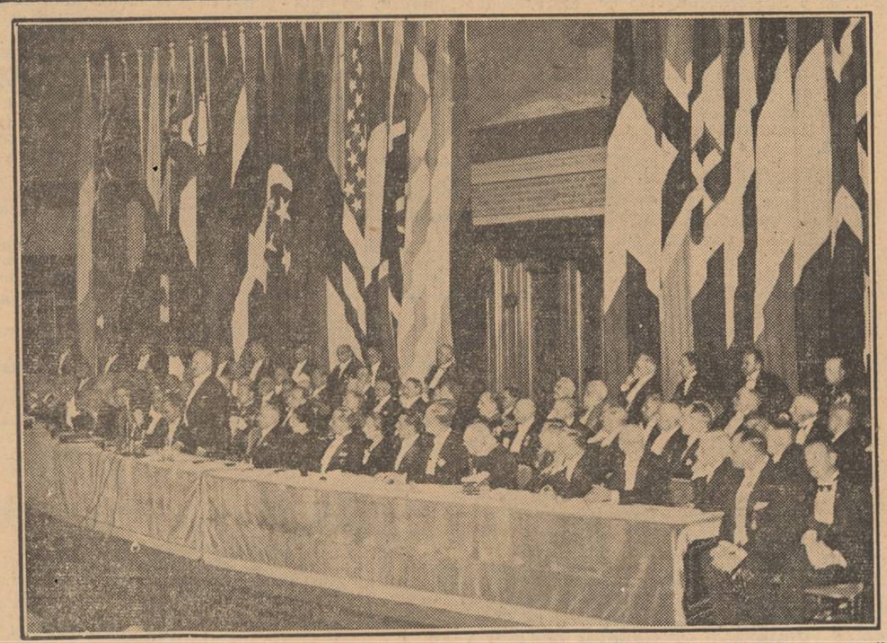

D. Lebrun, președintele republicii franceze rostindu-și cuvântarea la deschiderea săptămânii internaționale a cancerului